

PROIECTUL-PILOT VAC-PACT
ÎNCREDERE ÎN VACCINARE –
SENSIBILIZARE, COMUNICARE ȘI
ÎNCREDERE PENTRU PACIENȚI ȘI
SPECIALIȘTI

Vaccinarea și bolile respiratorii

Finanțat de
Uniunea Europeană

Status-quo

- Mii de adulți din întreaga lume se îmbolnăvesc în fiecare an de boli care ar putea fi prevenite prin vaccinuri.
- Persoanele cu boli respiratorii, în special, sunt adesea expuse unui risc mai mare de complicații cauzate de boli care pot fi prevenite prin vaccinare.

Organizația Mondială a Sănătății (OMS) estimează că:

262 de milioane
de oameni

din întreaga lume suferă de astm

65 milioane de
persoane

suferă de bronhopneumopatie
cronică obstructivă (BPOC)

... în timp ce **multe alte milioane** suferă de rinită alergică și alte boli respiratorii cronice adesea subdiagnosticate.

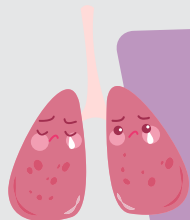
Cauzele bolilor respiratorii cronice sunt bine cunoscute și includ expunerea la poluanții din aerul interior și exterior, la alergeni și la substanțele chimice pentru uz profesional. Majoritatea riscurilor care pot fi modificate includ consumul de **tutun** și, într-o măsură mai mică decât în cazul altor boli cronice, o **alimentație nesănătoasă**, **obezitatea** și **lipsa activității fizice**.

În plus, îmbătrânirea este asociată cu o creștere a numărului de boli cronice și invalidante. Bolile respiratorii cronice se numără printre cele mai frecvente și mai grave dintre toate.

Vaccinarea este un pas important în menținerea stării de sănătate.

Discutați cu un specialist din domeniul sănătății, analizați situația dumneavoastră specifică și nevoile de sănătate și asigurați-vă că aveți vaccinurile la zi.

Bolile respiratorii: prezentare generală

Bolile respiratorii cronice sunt boli cronice ale căilor respiratorii și ale altor structuri ale plămânilor. Acestea pot fi grupate în **boli pulmonare obstructive** și **boli pulmonare restrictive**.

- **Bolile pulmonare obstructive** provoacă mai multe dificultăți în timpul expirării aerului, cum ar fi astmul, bronhopneumopatia cronică obstructivă (BPOC) și bronșiectazia.

- **Bolile pulmonare restrictive** sunt boli care pot cauza probleme prin limitarea capacității de inhalare a aerului, cum ar fi fibroza pulmonară, sinuzita cronică și bolile pulmonare profesionale.

Simptomele principale includ respirație șuierătoare, dificultăți de respirație, constricție toracică și tuse. În prezent, nu există remediu pentru bolile respiratorii cronice, dar **cu tratament, îngrijire preventivă și schimbări ale stilului de viață, puteți trăi o viață lungă, sănătoasă!**

Bolile respiratorii: prezentare generală

Perete normal al căilor respiratorii

...continuare

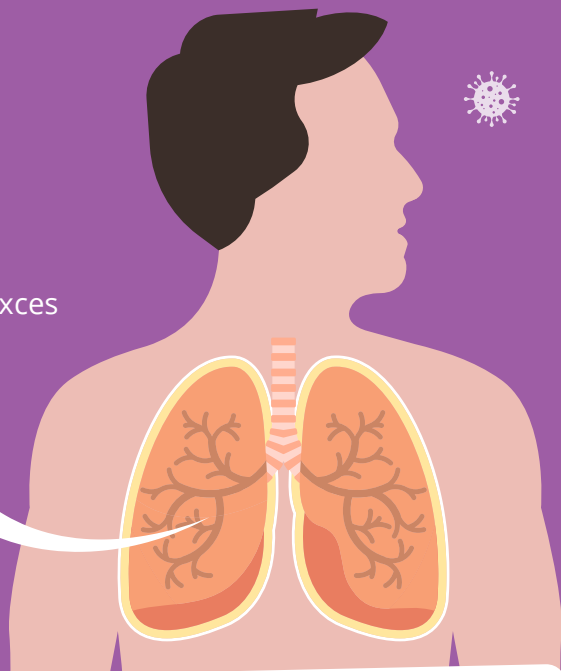

Sănătos

Inflamare și mucus în exces

Inflamația căilor
respiratorii

- La un **pacient sănătos**, peretele căilor respiratorii este căptușit normal și nu prezintă mucus.
- Pe de altă parte, un pacient cu **inflamație a căilor respiratorii** prezintă un perete inflamă și îngroșat al căilor respiratorii, cu mucus, care poate face dificilă respirația.

Anumite boli care pot fi prevenite prin vaccinare pot spori, de asemenea, gradul de inflamare a căilor respiratorii și a plămânilor. O combinație între cele două poate duce la pneumonie și la alte boli respiratorii grave.

Date esențiale despre vaccinuri

Vaccinarea îi protejează pe cei vaccinați, pe cei din jurul lor și întreaga comunitate. Atunci când un număr suficient de persoane din cadrul unei populații sunt imune la o boală infecțioasă, este puțin probabil ca boala să se răspândească de la o persoană la alta. Acest lucru este cunoscut sub numele de **imunitate comunitară** (denumită și **imunitate de „turmă”**).

Unii pacienți subestimează riscul de a contracta o boală și nu își dau seama că lipsa vaccinării poate conduce la apariția unui risc grav pentru sănătatea lor și a altora.

- Știm că **persoanele cu boli respiratorii cronice** sunt mai expuse riscurilor pentru sănătate legate de bolile care pot fi prevenite prin vaccinare.
- Este esențial să **discutați cu un specialist din domeniul sănătății, de la caz la caz**, deoarece anumite vaccinuri nu sunt recomandate persoanelor cu un sistem imunitar compromis și/sau alergii.

Rețineți: Sfaturile specialiștilor din domeniul sănătății au un impact important asupra atitudinii pacienților față de vaccinare.

Țineți minte:

- Există încă diferențe considerabile între programele naționale de imunizare din întreaga UE.
- Puteți obține informații despre diferențe dintre programele de vaccinare din țările UE/SEE utilizând Programul de vaccinare furnizat de Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC).

Vaccinuri cheie...continuare

Iată **4 vaccinuri-cheie** care ajută la atenuarea acestor riscuri, pe baza recomandărilor Centers for Disease Control and Prevention (CDC) (Centrele pentru controlul și prevenirea bolilor - CDC):

Vaccinul antigripal

Protejează împotriva infecțiilor cu un virus gripal în fiecare an. Bolile asociate gripei includ diverse tipuri de infecții pulmonare care pot declanșa agravarea afecțiunilor cronice asociate. **Vaccinarea antigripală este acum mai importantă ca niciodată, deoarece pacienții prezintă un risc mai mare de rezultate grave în materie de sănătate ca urmare a COVID-19.**

Vaccin DTaP / DTwP

Protejează împotriva **tetanosului, difteriei și pertussisului**, care pot fi boli grave pentru persoanele de toate vârstele. Durerea de fălci, crupul și tusea convulsivă sunt câteva dintre simptomele nedorite ale acestor infecții. Frecvența dozei de vaccin este **recomandată în funcție de vârstă**: de obicei, se administrează o doză de rapel la fiecare 10 ani.

Vaccinul pneumococic

Protejează împotriva **bacteriilor pneumococice**, care poate provoca pneumonie, infecții ale sângelui și meningită. Boala pneumococică este frecventă la copiii mici, dar adulții mai în vârstă prezintă cel mai mare risc de îmbolnăvire gravă și de deces. Riscul de a contracta aceste infecții crește odată cu gripa. Se **recomandă tuturor adulților cu vârsta de 65 de ani sau mai mult** să se vaccineze. Unele grupuri pot avea nevoie de mai multe doze sau de rapel.

Vaccin împotriva zonei zoster

Protejează împotriva **zonei zoster** (cunoscută și sub numele de herpes zoster) și a erupțiilor dureroase și bășicilor care o însoțesc pe o parte a corpului, adesea pe față sau pe trunchi. În mod normal, veziculele se cicatrizează în 7-10 zile și se vindecă complet în 2-4 săptămâni. Cu toate acestea, pentru unele persoane, durerea poate dura luni sau chiar ani după ce erupția cutanată dispare. Se **recomandă adulților cu vârsta de 50 de ani și peste**, inclusiv adulților care au avut zona zoster sau s-au vaccinat anterior împotriva zonei zoster.

Este esențial să rețineți, de asemenea, că, deși unii pacienți pot dezvolta simptome minore după vaccinare, acestea sunt semne normale că organismul se protejează. Simptomele, dacă există, ar trebui să dispară în câteva zile.

COVID-19

La 11 martie 2020, OMS a caracterizat COVID-19, o **boală respiratorie infecțioasă** cauzată de un coronavirus nou descoperit, ca fiind o pandemie globală care afectează persoane de toate vârstele.

Simptome comune

Febră

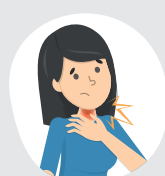
Tuse

Dureri musculare

Oboseală

Dificultăți de respirație

Persoanele cu boli respiratorii

sunt considerate ca fiind grupuri cu risc ridicat pentru COVID-19 și sunt mai susceptibile în a dezvolta simptome severe.

COVID-19

...continuare

Având în vedere riscul crescut al acestora de a avea rezultate slabe în ceea ce privește starea de sănătate ca o consecință a COVID-19, este important ca persoanele cu boli respiratorii să fie incluse în grupurile prioritare pentru programele de vaccinare.

Până în luna septembrie 2021, Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA) a autorizat următoarele vaccinuri împotriva COVID-19, pentru a fi utilizate în Uniunea Europeană: **Comirnaty** (Pfizer-BioNTech), **Spikevax** (Moderna), **Vaxzevria** (AstraZeneca) și **Janssen**.

Siguranța tuturor vaccinurilor din UE este monitorizată cu atenție de EMA.

Simptomele apar, de obicei, la **3-7 zile de la expunerea** la virus dar, în unele cazuri, a fost nevoie de până la 14 zile pentru ca simptomele să apară.

Complicațiile rare și severe pot include infecții pulmonare, afecțiuni renale și chiar decesul.

Severitatea COVID-19 este asociată cu **vârsta înaintată (>60 de ani)**, prezența mai multor comorbidități, inclusiv hipertensiune, diabet, boli cardiovasculare, boli respiratorii cronice și imunosupresie. Datele recente indică, de asemenea, că grupurile de bărbați prezintă rate de risc ușor mai mari.

Decizie în cunoștință de cauză

Subiectul vaccinării devine o dezbateră cu încărcătură emoțională, însă este esențial ca lipsa acoperirii vaccinale și reticența în privința vaccinării să fie abordate prin **dialog deschis**, susținut de **dovezi științifice**.

Responsabilizarea pacientului este unul dintre elementele cheie ale serviciilor medicale centrate pe pacient. Aceasta este definită ca un proces multidimensional care îi ajută pe pacienți să dobândească controlul asupra propriei vieți și să își crească capacitatea de a acționa în privința problemelor pe care ei înșiși le definesc ca fiind importante.

Mesagerul poate fi mai important decât mesajul în sine pentru ca oamenii să accepte intervențiile din domeniul sănătății.

Rețineți:

Adresarea întrebărilor reprezintă un instrument puternic și pozitiv!

Decizie în cunoștință de cauză

...continuare

Responsabilizarea pacientului cuprinde 3 aspecte care se suprapun și se consolidează reciproc: **educația în materie de sănătate, procesul decizional comun și autogestionarea.**

Responsabilizarea este un proces cu două sensuri. Pacientul are nevoie ca „specialistul din domeniul sănătății împuternicit” să îi fie omolog, care să salute implicarea pacientului și să știe cum să creeze un mediu de asistență medicală favorabil.

Carta privind responsabilizarea pacienților

01

Sunteți mai mult decât starea dumneavoastră de sănătate

Sănătatea este, în mod fundamental, despre interacțiunile umane. A fi tratat cu respect, demnitate și compasiune și a fi văzut ca ființă umană, ce are o viață dincolo de starea de sănătate sau situație, reprezintă un punct de plecare pentru responsabilizare.

02

Sunteți responsabil în măsura în care doriți să fiți

Toți pacienții ar trebui să primească sprijin și oportunitatea de a avea un cuvânt de spus privind îngrijirea lor, în funcție de capacitățile și dorințele lor și indiferent de vârstă, gen, abilitate, origine etnică, religie sau convingeri, situația socio-economică, orientare sexuală/gen, identitate, expresie sau caracteristici.

03

Sunteți un partener egal în toate deciziile legate de sănătatea dumneavoastră

Toate deciziile legate de sănătate, fie că se referă la planificarea pe termen lung, pentru nevoi complexe, fie la decizii rapide de tratament/prevenție, ar trebui să fie rezultatul unui proces decizional comun între pacient și echipa medicală. Pacienții și specialiștii trebuie să se angajeze ca parteneri egali în dialogul privind preferințele, prioritățile și valorile tratamentului.

04

Dispuneți de informațiile de care aveți nevoie într-un format ușor de înțeles, inclusiv acces la propriile dosare medicale

Pacienții au dreptul de a primi informațiile de care au nevoie și pe care doresc să le primească, în cantitatea și forma corecte, într-un limbaj suficient de simplu încât să le permită să aleagă conform dorințelor. Informațiile pentru pacienți ar trebui să fie concepute împreună cu pacienții pentru a se asigura că sunt de bună calitate.

05

Specialiștii din domeniul sănătății și sistemul de sănătate promovează în mod activ educația în materie de sănătate

Educația în materie de sănătate este mai mult decât informație: se referă la capacitatea de a căuta, a aprecia și a utiliza informațiile, pentru a lua decizii bune privind sănătatea, în toate aspectele vieții.

06

Dispuneți de sprijinul permanent de care aveți nevoie pentru a vă gestiona modul în care beneficiați îngrijire medicală

Nevoile fiecărui pacient de a-și gestiona îngrijirea și viața în contextul valorilor personale, al obiectivelor, al familiei și al altor circumstanțe, ar trebui să primeze în îngrijirea acestora. Pacienților și familiilor acestora trebuie să li se ofere toate opțiunile relevante pentru a face alegeri importante. De asemenea, educarea privind autogestionarea trebuie pusă la dispoziția comunității pe scară largă, ca parte a îngrijirii integrate a bolilor cronice.

07

Experiența dumneavoastră reprezintă o măsură vitală a calității asistenței medicale

Experiența pacienților ar trebui să fie adoptată ca parametru cheie în evaluarea calității asistenței medicale. Acest lucru nu ar trebui înțeles în contextul unor chestionare de satisfacție, sub forma unor exerciții de tip „căsuță de bifat”, ci ca măsuri semnificative - inclusiv calitative - centrate pe pacient. Indicatorii de evaluare a calității asistenței medicale ar trebui să fie definiți și de către pacienți însșiși.

08

Puteți să participați la evaluarea și conceperea serviciilor de sănătate, astfel încât acestea să funcționeze mai bine pentru toată lumea

Implicarea semnificativă a pacienților este bazată pe premisa că pacienții au o expertiză și cunoștințe unice: numai pacientul vede „întreaga călătorie”. Pacienții pot identifica lacunele în furnizarea de servicii și, de asemenea, serviciile inutile sau nedorite, ajutând sistemul de sănătate să devină mai eficient și mai eficace. Pacienții au, de asemenea, un drept democratic fundamental de a fi reprezentați la toate nivelurile și implicarea acestora ar trebui transpusă în structuri și procese formale.

09

Prin intermediul organizațiilor de pacienți, vocea dumneavoastră devine parte dintr-o voce mai mare, unită

Fiecare pacient poate fi un susținător puternic bazându-se pe propriile experiențe personale și circumstanțe. În timp ce organizațiile de pacienți reprezintă puncte de vedere, alegeri ale pacienților.

10

Echitatea și responsabilizarea merg mână în mână

Pentru ca un pacient să poată fi responsabilizat, este esențial să existe acces echitabil, fără discriminare, la servicii de îngrijire medicală și sociale de înaltă calitate.

Proiectul pilot Vaccination Confidence - Patients' and Professionals' Awareness, Communication and Trust (Încredere în vaccinare – Sensibilizare, comunicare și încredere pentru pacienți și specialiști) (VAC-PACT) a primit finanțare în cadrul programului în domeniul sănătății al Uniunii Europene prin contractul de servicii SANTE/2019/C3/013-S12.820639 și reunește părți interesate cheie, cu o gamă largă de expertiză și experiență din întreaga Europă

